

DEBRECZEN

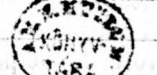
POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitseret 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Négy vagy bérmentetlen beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyazintem kéziratok nem adatnak
vissza.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpíaca, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésben és a
szerkesztőségénél. Egyébütt a postahiva-
talok utján.

Ki a hibás?

IV.

Debreczen, július 21.

(—) Nagy szerencsétlenség az, hogy a várost anyagilag érdeklő terve-
zetek egy létező cliqué agyában
szülemlyén meg, azok a nyilvános-
ság kizárásával, ugyszólván keresz-
tül erőszakoltatnak, vagy a mi még
veszedelmesebb, a közgyűlés több-
nyire már egy bevégzett tényssel
áll szemben, melyből aztán menekü-
lni nem bír elég önállósággal. —
Nagy hiba, hogy a bizottságokból
a közgyűlésnek $\frac{3}{4}$ ed része ki van
zárva, s azokba csak olyan ki-
válóga tott egyének vétetnek
be, kik ellennézetükkel nem igen
alkalmatlankodnak, így van aztán,
hogy a közgyűlés nagyobb része a
felvetett fontos kérdésekkel nem
lévén ösmérős, derüre borura sza-
vazza meg a terheket, s csak mid-
dön a közgyűlésből kijöve, felocsu-
dik, a városháza előtti téren csinálja
az ellenzékét.

A „Bika” építésénél is ezen
körülmény, ezen létező bajok sze-
repelnek.

A közgyűlés már szemben ta-
lálkozott azon bevégzett tényssel,
hogy a „Fehér ló” helyett a „Bi-
kánál” 24 szobát köteles a város
felépíteni, s szembe találkozott azon
többé meg nem másítható szerencsét-
lenséggel, hogy a Varga Ferencz
által épített „Bikának” nagyobb
részét ismét lekell rombolni, s he-
lyette másat építeni, amde azért
legalább is az erkölcsi felelősség
sulya alól a közgyűlést felmenteni
nem lehet, mert a közgyűlés na-
gyon jól tudta azt, hogy a „Bika”
építésére egy kr. alaptőkéje sem
volt a városnak, és hogy annak a
„Bika” épületnek minden napszá-
mosát, minden munkását, minden
anyagját kölcsön felvett pénzzel kell
fedezni. Jól tudta azt a közgyűlés,
hogy Debreczennek niucsen csak
felemlítésre méltó kórháza sem, kol-
dus ápodlaja kezdetleges, dologhá-
za épen niucsen, szóval niucsenek
olyan intézetei, melyekkel a nyom-
ort legkevésbé is enyhíteni képes
lenne, és még is a legnagyobb
könnyelműséggel egyezett bele, —
hogy egy vendégfogadóba kölcsön
felveendő 400 ezer ft dobassék
bele. Na de így a közgyűlés dicső-
ségére lesz Debreczen városának,
mint testületnek, egy nagy vendég-
fogadója, melyből nyer évenként
9000 ft bért, s ezzel szemben sza-
porodik évi kiadása 28 ezer forint-
tal, melyet a „Bika” építésre fel-
veendő 400 ezer ft kamatjával kell
évenként fizetni.

Mi nem irigyeljük a mostani
közgyűlési tagok ebbeli dicsőségét,
de nemcsak nem irigyeljük, hanem
kárhozzátjuk, mert az ilyen műve-
letekkel Debreczen városa fejlődé-
sének állják útját.

Mi fog történni, ha csakugyan
— a miben mi egyébiránt kételke-

dünk, — a királyi táblát feloszt-
ják és annak egy része Debreczenbe
jön? hogy a királyi táblát elhelyez-
hessük, venni kell a piac közepén
drága telket, s fel kell építeni egy
palotát. Miből? ismét kölcsönből, s
oda fogunk jutni, hogy a költségve-
tési kiadásunk nagyobb részét az
adóssági kamatok tévén, e város
lakosai a rendes kiadások fedezé-
sére — dacára az országosan hir-
hedt vált óriási vagyonnak, mely
Debreczen város birtokában van —
községi adóval fognak megterhel-
tetni. Kik a leghibásabbak? bizo-
nyára a városi képviselő testület
tagjai, kik minden megmondolás
nélkül, a legkönnyelműbben sza-
vaznak meg csupán egy vendégfo-
gadó építésére 400 ezer forintot.

A regale megváltása. A kormány-
elnök — mint a „P. N.” értesül — el-
rendelte, hogy a regale megváltása tár-
gyában tett sokféle előmunkálatok ered-
ményei összehálltassanak. A kormány el-
van határozva, hogy e nagy és fontos
ügyben, a legközelebbi országgyűlés ele-
jén előterjesztést tegyen.

A népnevelési egyesületek jelen-
tősége.

Irta: György Aladár.

II.

Tagadhatatlan, hogy az utóbbi más
fél évtized alatt közoktatás ügyünk jelen-
tékenyen gyarodott: de az érdem orosz-
lánrészre az egyes községek, maga a tár-
sadalom nálunk a kisdedovó intézeteken
kívül alig hozott létre valami lényeges
dolgot. Pedig kétségtelen, hogy a huma-
nizmus intézetek létesítésén és a szegé-
nyek gyámolításán kívül épen a népokta-
tásügy felvirágztatása képezi a társada-
lom feladatát. Nálunk is megkérlelték
több nemű feladatot: a felnöttek oktatása
kisdedovás, házi ipar terjesztése, felsőbb
népnevelés s más célle először nem hivata-
los uton indult meg, azonban mint emli-
tettük is, csak a kisdedovás ügye volt,
mely a társadalmi uton is jelentékenyen
előre haladt, a többi csak nem kivétel
nélkül nagyon csekély különbséggel állam-
segélyre szorult s iskoláit csak e segítség-
gel képes fenntartani. A különböző népok-
tatási célú intézetek egyletek tagdíjából
s jótékony célú mulatságokból nagy részt
csak az egyleti kezelés költségeit képesek
megteríteni.

Az Eötvös által tervezett népnevelési
egyesületek szomorú vége és ez adatok azt
látszanak mutatni, hogy a társadalmi élet
nálunk még nem érett, s ily mozgalmat
elő idézni és illendően fenntartani képtelen.
Sokan csakugyan mosolyognak Zichy Jenő
és társai ábrándos tervén és azt kivihe-
tetlennek tartják. Maga e lelkes gróf csak-
ugyan kissé tulmalt a célon, miud a
népnevelési egyesületek faladatát csaknem
mindent kifizető, a mi a népoktatásügy
körébe vág, s nem változtatta külön a tár-
sadalom teendőit az állam feladatától. A
kétkelésre így nagyon sok ok van, s e
sorok írója sem tartozik a vérmes remé-
nyűtek közé, kik azt hiszik, hogy a köz-
ponti bizottság képes lesz rövid idő alatt
hanem is minden községekben de legalább
minden törvényhatóságban — egy-egy ily
egyesületet alkotni, mely feladatának tel-
jesen megfelel s nemes munkájában ki-
tartó lesz.

Azonban ha az eredmény egyelőre
nem lehet a magyar társadalom közönyös-
sége miatt fényes, hibás dolog e mozgalom

megindítását kárhozzátjuk. Ma midőn a fő-
városban a felnöttek oktatása és a rabok
nevelése körül oly sokat tesznek, midőn a
házi ipar meghonosítása, selyemtenyészés
mehészet, s kertészet ügyében vándortani-
tók fölkeltek a lelkesedést, midőn a
népkönyvtárak, iskolai takarékpénztárak,
tornászati s különösen a magyaryelv ta-
nitása érdekében új élet kezdődött s mi-
dőn végre a szegény tanulókat segítő egy-
letek száma is szaporodott: ma megvan a
biztos talaj melyen építeni lehet. Minden
ily célért működő egylet népnevelési
egylet habár czime más s czéljának szű-
kebb kört szabott. — Az egyletek egye-
sítése s esetleg néhány száz buzgó egyén
tevékenységének felhasználása minden
esetre csak haszon lehet. — Nem taga-
dom több szó és nagyobb füst lehet e
mozgalom eredménye, — mint kívánatos,
— de ne féljünk ettől sem, — a ma-
gyar társadalomnak át kell menni e
forrongó korszakon, mielőtt olyan lenne,
mint az angol, kik lelkesedését tettekben
inkább, mint szavakban önti ki. Lassan
munkálva biztos sikerre juthatunk, s a né-
pnevelési egyletek e sikert is elő mozdít-
ják.

Különösen fontos most a mozgalom
felkarolása elvi szempontból. Ma már
phrazis gyártóink nem csak azt emlegetik,
hogy a nép nevelés s szegény s azt gyá-
molitani erkölcsi kötelesség, hanem azt is,
hogy az iskola az igaz hazafiaság palla-
diuma. Nem szűkség sok szót elfecserél-
nem, gondolkozó ember tudni fogja, hogy
ily ügyben a nemzetiségi féltékenység
miatt a kormány kezei meg vannak köt-
ve, míg a társadalom szabadon működ-
hetik. S e működés kimondhatatlan hord-
erejű. Politikai tevékenységünk bénított
míg hazánk határain belül vannak, kik a
magyar állam eszme iránt ellenségesek
vagy legalább közönyösek, szellemi és
anyagi jólétünk veszélyeztetett, míg min-
den magyarországi ember nem egyuttal
igaz magyar is. Mily sokat tehet egy lel-
kes férfi, ki községek lakóit rászoktatja,
hogy a magyar népkönyvtárból olvassanak,
kik jutalmakat tűzött ki azon gyerme-
keknek kik a magyar nyelvben történe-
lemben legszebb haladást tanúsítanak stb.
stb., s mennél többet tehetnek egyleti
uton! Bárcsak megértenék a néma szóza-
tot, a kor intó igéjét a magyarok is. Ime
szomszédunkban Bécsben párhóval ezeltől
bocsátották ki a felhívást a „német iskola
egylet” alapítására, s rövid idő alatt száz
ezrek sereglettek a zászló körül, megér-
tették hogy ez valódi létkérdés. Nál-
unk ellenben haboznak, alakítsunk-e né-
pnevelési egyleteket s vajon lehet-e annak
valami értelme?

Valóban szomorú dolog lenne, ha
most is homokba futna a felvetett eszme.
Most már tisztább fogalmaink lehetnek a
kérdésről, miért kell ezt megtennünk. Ne
ragaszkodjunk azokhoz, ne vitatkozzunk
egyes részletek felett: de alakítsuk meg
országszerte a népnevelési egyleteket!

A munka nem szegyen.

Debreczen, július 21.

A nőknek szükséges egy netalán be-
következendő csapás ellen villámháritót te-
remteni és az nem egyéb, mint munkaké-
pesség, oly képesség, mely után a nő ön-
állólag férfi védője nélkül is tisztességes
módon megélhessen.

Nézzünk szét kissé a külföldön, a
mostani angol premier miniszter Gladstone
leánya, egy nevelő-intézetben tanítónő, a
párisi Rothschild egyik leánya végzett ta-
nítónő, stb., már ez a kettő csak nem szük-
ségből lett azzá.

Sokan azt vitatják, miszerint a nő-
nek gazdaságnak kell lenni, minek neki
más iparág, tudomány és több efféle, igaz,
hogy ez egy főkéllék a háztartásban, (mi-
ről legközelebb bővebben szólандok) de

üres kamarának boldog a gazdasszony?
ha a kamarát meg kell tölteni, és ingat-
lan vagyon niucsen, csakis munka által kell
beszerezni a szükségeseket, országos gaz-
dászati szempontból kell első sorban oda-
törekednünk, hogy a sok millió idegen
czikkeket külföldre ne vándoroljon.

Ha tehát egy nő tökéletesen érti va-
lamely iparágot, úgy bátran megküz-
d az élet sanyaru viszonyaival, mert a kép-
zett szorgalmas munkásnak, mindenütt és
mindenkor, minden békor szállást ad, —
niucsen szálkúrré szorítva.

A tanműhely felállításá által a vidé-
ket is megnyerhetjük, nem lesznek kény-
szerítve veltünk együtt nagy költséggel a
központra, vagy más helyre küldeni leá-
nyainkat.

Ami a tanműhely költségeket illeti,
a többi közt annak fedezésére lehetne éven-
ként a színházban is néhány előadást tar-
tani, mely jövedelem alighanem fedezné a
tanítónő fizetését.

A tervben volt iparbazár felállításá,
amennyiben érintetem tanítónő egyszers-
mind munkabeszerezésével, és eladással fog-
lalkozand, annak beállítával szükségtelemni
válnak. — Először munkaerő megteremtése,
aztán bazár.

Mi átmeneti korszakban élünk, nem
vagyunk a tanításban még oly biztos ös-
vényen, miszerint a kitűzött cél felé be-
huny szemekkel is haladassunk, gyak-
ran kapkodunk, mint Bernát a menyköhöz.

Minden évben más tankönyvek, eze-
lőtt szegényebb sorsu deák a másiktól fele-
áron megvehette a könyveket, most mind-
untalan új könyv szükségeltetik, úgy hogyha
egy családnál 4 gyermek van, négy kil-
lomböző könyvekből tanult, ha vitába ele-
gyednek, nem értik egymást, — csak úgy
ne járjunk, mint a bábeltorony építők,
hogy utoljára mindannyian külön tárgya
nyelven fogunk érkezhetni egymással,
ez lesz aztán bábeli egyetértés.

Erdőssy.

Forradalmárok keze.

A legrákróbb rendszabályóé sem
képesek megakadályozni az orosz forra-
dalmárok titkos működését. Titkon, de
ernyedetlenül dolgoznak a forradalom elő-
készítésén; dolgoznak otthon, dolgoznak
Angliában, sőt Amerikában is; s ha ki áru-
lója lesz az ügynek, halállal lakol...

Mult kedden a smolenski temetőben
Pétervárot férfi hullát lettek erőszakos ha-
lál nyomaival. A rendőrség Prim nevű te-
vékeny titkos rendőrt ismertek fel benne,
s nyomban kiterjedt kutatást indított meg.
A befogattak közül ketten bevallották bü-
nösségüket. A gyilkosság indokai felől
azonban még semmi bizonyos nem álla-
píthatott meg a hatóság.

Közszájon forgó hírek szerint Prim
meghallotta volna, hogy a forradalmi párt
gyűlést készült tartani a smolenski temető-
ben, s azért ment oda, hogy valamiké-
p kilesse a gyűlésen történendőket. Sikerült
is neki, munkásnak öltözve az összegyűlt
forradalmárok közé jutnia, de azok egyike
utóbb titkos rendőrt gyanyita benne, rá-
vette magát s elmettszette torkát, Azzal a
gyűlésezők eloszlottak. Más verzió szerint
Prim maga is forradalmár volt s mert
áruló lett, azért tették el láb alól.

Oroszország déli részében sem szü-
netel a forradalmi mozgalom. Itt a forra-
dalom hívei a zsidók és birtokosok ellen
lázítanak egyre s kiáltványokkal árasztják
el a falvakat és városokat. A poltavai se-
minárium növendéke közül is többen fel-
csaptak lázítóknak s a kiáltványok terjesz-
tése közben fogatták el. A hatóság azon-
ban nem birt megküzdeni a titkos forra-

DÁJA

munkák u. m.:
almi, estélyi s báli

mi művek stb.

kszem és szemölcs !!

MIN gyógyszerész által készített „Clavethy”
ag bőr és minden hasonló bőrképződményt iró
szertől ment, fájdalom nélkül — pár nap
1 ft. Hatásért kezeskedem. Kapható Bu-
minden gyógyszerárában.
postán megrendelhető alábbi kitűnő hatásu
tegy és ételhez való kitűnő, ára egy nagy üreg-
hatásu, több elismerő irattal kitüntetett szer,
gyomorbetegség, „Katzen jammer”, kor-
rává, ára 1 ft. o. é.
ége, mell és tüdő katarusnál; gyors és biz-
stbit iró szer. Csakis a rácsaló állatokra
ntán, ára 1 dobozzal 50 kr.
járnító, növesztő, gondóritó, mely éa kor-
és minden bőrbettség ellen, kitűnő ára
tő, mely és fejkorpásság ellen biztos hatásu,
stő szer”, ára használati utasítással 4 ft.
legfinomabb 1 ft.
oz ára 50 kr.
agu lábizzadás ellen biztos és gyors hatásu

Solymosi As, gyógyszerész:

rhelytt, Erdély.

UTANASZOTOL
OVATIK !!!
E szivarkapapir csak akkor valódi, ha
minden lap LEHONBLON
bolygató magán hordja és minden karton
az alatt látható védjegyvel és aláírással
van ellátva.
Cawley & Henry
FABRIQUE
C. HENRY, építési gének, P. PARIS.
Cawley & Henry

vecsey-ház.

dalommal, mely ma itt, holnap amott üti föl fejét.

A Londonban titkon ülésező forradalmárok kongressus küldöttjei vasárnap este nyilvános meetinget tartott, melyre majdnem minden európai állam küldöttjei megjelentek. A német és amerikai forradalmárok különösen heves beszédeket mondtak. Egyebek közt határozati javaslatot fogadtak el, mely tiltakozik Most szocialista szerkesztő elítélésé ellen.

A külföld.

Lorisz-Melikov grófnak újra belépése a miniszteriumba képezi most a legfontosabb eseményt Pétervárott. A belpolitikában beállandó rendszerváltozás örövendes jelének tekintik, hogy Lorisz-Melikov ismét be fog lépni a kormányba. A rendszerváltozás különben már utóbbi időben megkezdődött Ignatiev személyes iniciatívájára folytán, Lorisz-Melikov visszatérte továbbá azt bizonyítja, hogy a császár maga sem főtétlen barátja a retrográd rendszárlásoknak, ha ez egy ideig így is látszott. Csak Pobedoneszer, és Katkov intrigáinak sikerült rövid időre tévútra vezetni őt. Ignatiev az érdem, hogy élet vette a retrográd törekvéseknek s ismét eszserül, szabadelvű alapokon nyugvó belpolitikát inaugurált. Hogy mely alakra van Lorisz-Melikov kiszemelve, még most bizonytalan; beszélük, hogy a birodalmi jószágok minisztere, mások szerint pedig belügyminiszter lesz.

Angliában rövid idő óta nagyon ellene fordult a kövélemény Gladstone külügyi politikájának, habar meg ez csak a konzervatív lapokban nyilvánul is. Azzal vadolják Gladstone, hogy elszigetelte teljesen Angliát. „Mi nem számítanunk sem Ausztriára, sem Törökországra, sem Németországra, — tegyéksebe pedig Franciaországra, sőt arról is van értelme az embereknek, hogy a kontinensen Anglia elleni szövetség van készülőben. E vadakból más oldalról azt követelik, hogy, bar sok igazságuk van a vadakkal, csak azért hangoztatjuk mivel a parlament működése vége felé közeledik.

Minden hír közzül, melyet Midhat pasáról terjesztenek, csak az az egy igaz, hogy beteg. Azt is állították, hogy megakarta magát ölni, hogy örült, sőt hogy már meg is halt. Valóban beteg és pedig álmatlanságban és étvágytalanságban szenved. Sokat megszokott, a mit most nem engednek meg neki, s a szokásától való eltérés káros hatással van egészségére. Azonkívül mindig nagy kényelemben él, s most még saját szolgáját is elvették tőle, míg a többi szolga attól fél, hogy ha ná-

A „DEBRECZENI“ TÁRCZÁJA.

Holt időnyben.

— RAJZOK. —
IV.

„Leszállt a csendes aikonyat
Elhangzott a zsbaj,
Csak szél suran a fákon át,
Mint elhaló sohaj“

A természet titkos varázsa meghatja lelkemet. Merengve hallgattam az esti hangszót, melynek utolsó akkordjai csak most hangoztak el, s mintha még most is rezgene hullámokban a lég.

Csábít az úde lég, a fa levelek illata, az est nyugalma, a csillagek derüje, a hold szelid fénye s az a levegőn át idehangzó cigány-zene, mely kitudja hol mulattatja, a rengeteg hőségtől egész nap meggyötört testek kedély világát?

Megyek, én is megyek. Az én lelkemet is vonzza a dal varázsa, az én szívemben is ébrednek emlékek, emlékei egy örökre elünt, boldog ifju kornak, melynek reményei, boldog álmai, ha romokban nem hevernek is, de hév ütöttek és — lelankadtak, melyre nem ad gyógyszer talán senki sem, még valami specialista sem!

Vezsem a kalapom, és megyek a hangok után.

A czepléd-utezán vezet utam. Föltekintek a nyitott ablakokba. Virág nyílik csaknem mindenikben s a kik ápolják, bizonyosan magok is nyíló virágok.

Zongorán játszott ábrándok hangzanak felém. És én úgy eltudok felettké tudni.

gyon kedvébe járnak, őket is gyanúsítani fogják.

A szultán, a mint meghallotta, hogy beteg, rögtön elküldte hozzá orvosát. Ez irt egy rendelvényét és átadta a szultánnak. A szultán a vegyész-műhely igazgatója által készített el az orvososágot s hadsegéde által küldte el Midhatnak, de ez nem veszi be. Ez is mutatja, mely bizalmatlansággal van Midhat pasa a szultán iránt, s ezt hiszi, hogy ha nem is akarják megmérgezni, lassu halállal akarják megölni.

Emlék-ünnepély.

Debreczen, július 20.

(*) Tegnap este 6 órakor megható emlék-ünnepélyt rendezett a debreczeni nyomdásztestület, elhalt kiitűnő tagtársá, F a h á z i János emlékére.

Öt éve volt tegnap mióta az elhunyt híres nyomdász a sirban nyugszik. Ez alkalommal rokoni díszes emlékkövet állítottak sirja fölé. A debreczeni nyomdászok ez alkalommal lerótták a kegyelet adóját s testületileg jelentek meg a város nyomdájára derék művezetője, Frics Józseffel egyetemben a sirnál.

Az emlékkö ünnepélyes leleplezése közben K e n d e r e s i Lajos városi nyomdász következő beszédet mondta:

Mélyen tisztelt pályatársak!

Itt állunk ismét forrón szeretett s boldog emlékeztű volt pályatársunk F a h á z i János sirja mellett, kit az 1876. évi február hava 25-én, a legmelyebben ható fájdalmak között tettünk le a sirba, melyet akkor egy egyszerű fakeresztel jelöltünk meg. De eljött a töle és tőlünk távol vidéken lakó s öt mindég a legnagyobb odaadással szerető testvér, és a hamar rothadásnak induló fakereszt helyett sírkövet emeltetett, hogy a meghalt kedves testvér emléke, egy pályatársai, mint az e pályán ötöt követő fiatal nemzedék kebeleben még sokáig megmaradjon és ezen emlék őket arra buzdítsa, hogy miként megboldogult pályatársuk — míg élt — úgy ő is művészetünk felvirágoztatásának szentelje életüket, és hogy úgy igyekezzenek többi pályatársaik szeretetet és bizalmat megnyerni, miként azt a megboldogult bírta.

Eljöttünk mi is, hogy az általunk annyira szeretett s elhunyt pályatársunk emlékének néhány perczet szenteljünk és annak emléket életünk végéig zárjuk keblünkbe, ki életében művészetünket a hazai nyomdászat, de különösen sz. kir. Debreczen város könyvnyomdájának díszes s korabeli pályatársainak buzdítására a legnagyobb odaadással igyekezett a korszínvonalára emelni.

Most pedig megboldogult pályatárs, egy egyszerű koszorút helyezünk sírkövedre, melyet a forró nap heve csak hamar el is hervaszt ugyan, de a te emlé-

Tudom hogy ki játszik, és hallom a hangot, aztán gondolkodom és azt hiszem: beletekinttem a szív világokba.

Egy hölgy ábrándos dalokat ver a zongora elefantosont billentyűin. Azok a dalok olyan szomorúak! Megállok az ablak alatt s várom azoknak a fájós daloknak bus varjáczióit . . .

Es befjezik az egészet a Troubadourból a „Miserere“ panaszal teljes szomorú hangjai . . .

„Miserere“ és egy ifju nő? Ertem! De hát ki beszél az élettel, ki vonja kérdőre a sorsot, ki fog harezra kelní a végzet szeszélyes játéka ellen?

A női szív nagyon gyöngé ahhoz! Amonnan hegedűből csalt hangok ütík meg füleimet. Tudom ki játsza. A büszke, határozott hangok, a daczos futamok, a megtörni nem tudó lélek vallomásai . . .

A piacra értem. Es ha poetikus hajlamom volna, amoda az égbe emelkedhettem volna legálabb gondolatilag, — itt lekellene szállni a profánus világ materialis hétköznapjaiba, hol festett arcok, bádgyadt, megtört sügaru szemek fanyar kacérsága hív — megvetni azt az életet, mely képes letörölni az arczról az ártatlanság himporát, az égi zománcot, mely elfördülni kényszerít azoktól, a kiknek tisztelt, szeretett nemében a teremtő, az emberiség szebbik s jobbik felét dícsőitette meg.

Az „Európa“ kertjéből hangzik a zene. Sietek hát oda. Áttöröm magamat az ingyen publikum meglehetősen erős tömegén s egy üres asztalul helyet foglalok.

Sietek hát oda. Áttöröm magamat az ingyen publikum meglehetősen erős tömegén s egy üres asztalul helyet foglalok.

Sietek hát oda. Áttöröm magamat az ingyen publikum meglehetősen erős tömegén s egy üres asztalul helyet foglalok.

Sietek hát oda. Áttöröm magamat az ingyen publikum meglehetősen erős tömegén s egy üres asztalul helyet foglalok.

— Pincéz! Egy tuttri-futtrit! . . .

ked mindaddig élni fog keblünkben, míg csak ereinkben a vér forgása meg nem szűnt.

Nyugodj esendesen, béke lebegjen poraid felett! . . .

Ezután Papp István. volt nyomdász, most városi hivatalnok tartott rövid, velős beszédet, mely így hangzik:

Mélyen tisztelt pályatársak!

Közel 6 éve annak, hogy a debreczeni könyvnyomdász testület itt e helyen adott kifejezést szomorú részvétének, néhai elhunyt Faházi János nyomdász tagtársunk nyugvó hamvai felett.

Akkor hányták fel e sötét sirhantokat, hogy fedje és takarja el örökre — a nyomdászat terén annyi érdemeket szerzett — halandó földi részét.

Most a művelt XIX-ik század II-ik felében — a midőn egy év a haladás terén a mult sötét századokkal párhuzamban helyezye — több tudományt terjeszt és szór szét, mint évtizedek a multban, s most midőn a korszellem sebesen rohanó kezeke a tegnapi napot a mai nappal oly könnyen feledtetí — lehetetlen, hogy az elhunyt jeles nyomdász iránt táplált eme nemes részvétért és őszinte kegyeletért, melyet önk e pillanatban jelenetőkkel bebizonyítanak, hogy az érdekelt felek nevében forró köszönetemet ne nyilvánítsam.

Nem szándékom az elhunyt jeles nyomdász nemes tulajdonait egyenként felsorolni, valamint nem célozom az elhunyt életében az ő tagtársai iránt kivétel nélkül táplált nemes és őszinte rokonszenvét sem taglalnóm; — hiszen elég abból csak azon egyetlenség esetét feleleveníteni, midőn az elhunyt halálos beteg ágyából — az akkori zord téli idő daczára, — felvergődött, azon czélből, hogy még egyszer es utóljára széttekinthesen Guttenberg utódjai közt, — hol megtörhetetlen kitartással, s fáradhatatlan szorgalommal küzdött ciete szebb napjaiban; — hogy még egyszer es utóljára kezét szoríthasson a vele együtt érző rokon szivekkel!

Szükségtelen tovább fejtegetnem az elhunyt tagtársai iránti nemes ragaszkodását; annyival inkább szükségtelen pedig, mivel a boldogultnak egész élete nyitott könyv vala, melyet önk uraim nyíltan olvashattak; — s velem együtt — élénk emléktehetségüknel fogva, s mind e mai napig szívök mélyében táplálhatnak.

Amidőn tehát a feledés falyola, s az idő vas keze nem volt képes szívünköl az elhunyt iránt táplált részvétet es kegyeletet kiirtani; — a midőn porladozó fejkereszte helyett az őt igazán szerető rokonszív — kegyelet adójának lerovásául — maradandóbb emléket a r v á n y b ó l emelt; — nem késhtünk mi sem a visszaemlékezés ez ünnepélyes pillanatában — értékre nézve bár csekély, — de előny, kegyelet és részvét dolgában sen-

A fagyalt előttem, s én nézek szerte szét a közönségen.

Sokan, nagyon sokan vannak. De hát legtöbb a nő, a kiktől a cigány nem kérhet piczulat, s miért is szives többször es gyakrabban — tányérozni.

De hát megérdemli. Szegények még most is izzadnak, mikor mi már javában hűsölünk.

Es aztán olyan szépen huzzák. Rá kezdik az én kedves dalom s oly szívhez szólón, mily emlék ébresztőleg huzzák az utolsó két sort:

Nem öríztem senki nyáját
... Csak egy özvegy asszony lányát

— Rudolf, hozzon egy üveg egrit. Az egri előttem áll. Tele töltöm a poharamat, s fenéki kiiszom. A mult emlékeire? Nem. Az ébredő emlékek elaltatására . . .

Még egy pohárral! Hadd adjanak. Bezárt kigyok ugyan, de hadd melegdenek. Régen volt az, mikor szivemet megmárták, ma már megszoktam a maró mérget ma már csak gyanos mosolyt csal ajkamra s egy harmadik pohár bor elégedetté tesz.

Hát mért is oly bohó a szív, hogy csak egyet szeret, s miért oly igaz az, hogy a régi szerelmen nem fog a rozsdasem . . .

Elégikus hangulathá hoz az elbájló zene. A „Bánkban“ból játszott „tiszapartijelenet“ kibókít az egész világgal!

Szegény Melinda!
De nem szegényebb-e Bánk? . . .
Ki tudja? Ki érti a szivet . . . A cigány, a szív és kedély világ legnagyobb filozofusa, hisz most is ráhuzta:

kinek nem engedhető — csekély cserkeszorut az elhunyt sírkövére illeszt-ni!!!

Es most mielőtt e visszaemlékezésre vonatkozó beszédem berekeszteném, nem fojthatom vissza a szív legbensőbb mélyéből származó, s önkénytelentül ajkamra jövő eme szavakat, hogy:

„Adjon a magyarok istene az összes magyar-nyomdász világnak, de különösen a debreczeni könyvnyomdának, annak a nyomdának, mely a magyar irodalmat negyed félszáz év óta szolgálja — sok olyan jeles tulajdonokkal bíró férfit, mint a minő elhunyt F a h á z i J á n o s nyomdász tagtársunk vala!!! —

... Uraim! tartsa meg az isten önökben továbbra is az elhunyt jeles nyomdász iránt táplált ezen nemes részvétet és őszinte kegyeletet! —

Es most végre forduljunk az elhunyt-hoz es kívánjunk nékie csendes nyugodalmat, hogy porráválandó földi maradványainak e begyepesedett sirhalom könnyű legyen.

Nyugodj békében jeles férfi, hallhatatlan műved ugyis amíg élünk feledhetelenné tesz keblünkben!

Isten veled, isten veled!!!

Ez emlékbeszédek után közös vacsora rendeztetett, mely késő éjig tartott.

A fővárosból.

A féltékenység betege. Az emberek közt foglalkozásához képest legéberebbnek kell lenni a házmasternek. Es ime, mégis egy házmaster volt képes a féltékenységre annyira annyira elvakítani, hogy dühöngött mint egy örült. A féltékenység csak a gyanu, a valódi házmasteri éberség az volna, ha hűsünk a gyanu helyett egyszerűen bizonyoságot szerezne. De házmasterünk csak féltékeny volt s csupa féltékenységből a napokban megszokott hazulról,

Ez ugyan furcsa gyógyítása a féltékenységnek; de szerencsére az asszony nem használta föl, hanem aggódott es siránkozott férje után, mert azt gondolta, hogy (— olesó a pisztoly, meleg a Duna vize!) valami bolondot csinált. Negyednapra azonban a házmaster hazakerült. Az asszony egészen meglepedkezett arról, hogy négy napig őt bolygatták a kapu-penzit fizető helygök, s örömmel az ura nyakába ugrott. De az eltaszította magától, azután ütni, verni, haját tépazni kezdte s mindenféle csuf szavakkal illette. A nagy zajra összefutott háziak alig tudták a dühöngőt nejtől elvalasztani. Ekkor a házmaster az udvaron levő kertecskébe futott s azt botal a szó teljes értelmében összekaszabolta s oly örületes dühöngést vitt véghez, hogy a főkapitánysághoz kellett őt kísérni. Itt töredelmesen bevallotta, hogy ő a féltékenység betege. Se nem iszik, sem kártyázik, szóval nagyon jám-

„A férfi szív fájdalmában megreped,
De a leány kikaczag es elfeled!“

Az üveg bor elfogyott. Kevés volt benne. De hát menjünk tovább. Az éj is beállt már . . .

Es milyen az az éj . . . ?

Kinek milyen, majd leírom máskor.

... Egy mosolygó asszonyka tündér ujjacszkája érinti vállam meg.

— Nos? Ön még most is mulat?

— Mit tegyek asszonyom? Mi vár otthon réam? Kopár négy fal, egy íróasztal, egy karos szék, szalacsi szalmával bélelve.

— Hát mért él egyedül?

— Egyedül? Csak egyedül lehetnék!

De sokan vagyunk!! Nagyon sokan asszonyom!

— Es ott vagyok-é én gondolt alakjal közt . . . ?

... Pinezér hozzon még egy üveggel.

— Egrit?

— Nem bordeauxit.

A bordeauxi bor gyöngyözik a pohárban. Lassan szűresölöm a kedves nedvet. Eszembe jut a régi ideál, a ki más karjai közt éli világát. A cigány meg huzza keservesen: „Lekaszálták már a rétet.“

Eh mit ér az egész! Amott egy kedves, sohsem feledhető alak, emitt egy mosolygó pajzán menyecske, a ki kér, hogy gondolatomnak . . .

Vajjon melyikről álmodik az éjjel szegény, soha nem irigyelhető sorsu:

Szinczérius.

bor ember; de mikor a keny, akkor nem ismerőségében. A főkapitányság a szegény jámbort s haz

Bla ha a s s z o u igazgatója szerződöttetvén szonyt, ezzel lehetetlen szonyt újabb szerződése. miért nem sikortit Bla szerződés, a B. K. így asszony eddigi szerződés hónap alatt 100 izben évi 14,000 frt fizetést s tulfellepteért 130 frt fellé Blaha asszony azt köve az eddigi szerződés mara értetlen s csak fizetése frtra. Hosszabb tárgyalás késznek nyilatkozott az, másnemű határozmányain lett a 18,000 frt fizetést hó alatt eszközönd 110 asszony beleegyezett s E ril 4 rő kelt levelében szerződés aláírása végett kíséretében meg fog jelle lakásán. A ki azonban n ar volt, aki később erre dezsködésre kijelenté, dést nem köthet meg, m gyalásokat önként értül megbiusultaknak kellett te

T a n ü g

(T. L.) 2. Beküld váradí rom. kath. népiskolá tedik „Ertesítvénye“ az végén. Az „Ertesítőt“ O ványország a népiskolába méltó dolgozata nyitja me közzül megemlitjük a köv A nagyváradi hazafia talan — mely fentartója 10 év alatt 81,000 frtot k lára.

A szegény gyerme szemponjtából a tantestüle bocsátott ki, minek eredm kr volt, mely összeg ruhaz bevásárlására fordítottat.

Az összes létszám 23 közzül előmenetelre nézve jeles 24, első rendű 133, a többi kezdő elköltözött, meghalt. Eredményt lehet tati a tanulók 68.2%-o eredményt felmutatni 31.8

A tantestület önképz munkásságot fejtett ki, an önképzőkörti tag által 8 értekezések kivonatban — vel — szintén közzöve va sító“ -ben, s úgy tárgyaik a magas kidolgozó tekin nulaságos olvasmányt képe iránt érdeklődök számára. czimei a következők:

„Kell-e ifjusági köny lák alsó osztályaiban?“

György. „Az unalomról“. E János. „A fogalmazás a Értekező Jakobovics Dezs ködése es viselete képezik esének mértékét.“

„Mit tehet a népiskola egészsége érdekében?“

János. „Az önképzőkörök tekező Nogy István. (Ez natban nem lett közzöve.)

iskolai és a szülői-ház kö felett.“

Ertekező Kledorfi ványtan a népiskolában.“ hály. —

Adjon Isten sok ily intézetet e hazának!

U J D O N S Á

* Hadgyakorlat. állomásozó 42-ik és 46-ik alj a Miskolezon tartandó kon részt fog venni s a már el is indul.

* Emlék-ünnepély. J á n o s nyomdásznak, te an elhalálozásának évford litottak rokoni síremlék lommal a helybeli nyomd leg kivonultak a kath. sir pelyesen leleplezetett a alkalommal előbb K e n d e majd P a p p István városi megható alkalmi beszédet gűl gyönyörű koszoru tete Este közös vacsora rekesz pelyt.

* Az önkéntes tü által felvő hó 17-én a ne

Ajánljuk ezen érdekes művet mind-azok figyelmébe, a kik a mulattató és érdekesítő olvasmányoknak barátai.

Időjárású jegyzések.

Európában: A depresszió (756-760) a kontinens északi és nyugati felében, a nagy légnyomás (163-764) Magyarországon és a Balkán-félsziget keleti részében van. Az idő gyenge szelek mellett többnyire derült, meleg.

Hazánkban: Többnyire keleties, mérsékelt szeleknél a hőmérséklet még nagyobb lett; a légnyomás általában kisebb. Az idő derült, száraz, meleg.

Kilátás a jövőre: Hazánkban: Általában véve napos, felhőssel változó időt várhatni, keleten nagyobb, nyugaton kisebb hőmérséklet mellett; égháborúk és

zivatarok dényugaton és északkeleten helyenkint lesznek.

Felhívás előfizetésre.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megtegyék a méltóztatásuk.

Lapunk ára:

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadjuk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Debreczeni terménypiacz.

Egy hectoliter buza	7.64—8.94 kr.
kétszeres	6.34—7.32
rozs	4.88—5.70
árpa	2.61—3.25
zab	1.88—2.28
tengeri	3.74—4.40
köles	4.06—4.88
köleskása	8.94

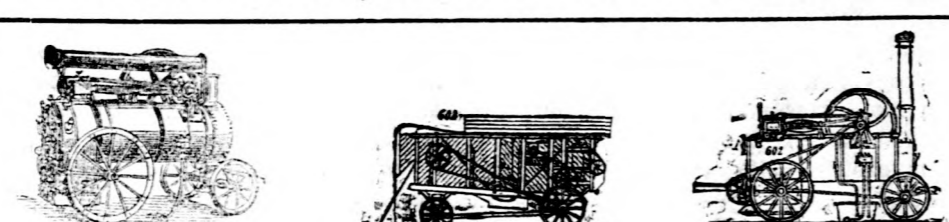
1 zsák burgonya 50 kgr. 1.30, 100 kiló szalonna 66, 67, 68 frt, 100 kiló hajt 68, 69, 70 frt.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel d. e. 8-9-ig, d. u. 2-4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégettkrésztel. Lakása n. hatvan-uteza 1576. sz. a.

— Budapesti tőzsde, július 21. Ezüst frt 100—110; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.31 kr.

Szabó József, felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

EREDETI
Ransomes, Head & Jefferies

Grossmann J.
Budapest

Váci-körút 76-dik szám alatt az osztr. állampostahely közelében.

Eredeti Hoffherr Eredeti Mayer Eredeti Jefferies

Tessék a gyártjelvényt kívánni.

LÁM JÓZSEF

ÜVEG- ÉS KÖEDÉNY RAKTÁRA

hatvan-utezán, 1099-dik szám alatt,

igen olcsó árban ajánlja raktáron lévő

befőttes üvegeit,

továbbá a már kitűnőnek elismert friss készítményű vizhatlan

HYDRAULIKUS MESZET.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Ismét eladók a befőttes üvegeknél nagy kedvezményben részesülnek.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve

tisztelettel
Lám József.

Előfizetési

Helyben és postai
Egy évre 10 frt. Negyed
Élve 5 Egy év
Előfizetési pénz s min
főpiacz, VECSEY-ház,
kesztőségbe bérment

Előfizethetni

TELEGDI K. LAJOS
KAROLY könyvkeres
szerkesztőségénél. Egyé
taok utj

Ki mint vet, ug

Közönségesen bes
kormány micsoda ut
préselte ki magának
tásnál azt a fejből
mely aralmát biztosít
idő szerint is biztosítj

Egyszer nem es
mászor rendjelle
most meg a polgá
s ági törvényt tette s
kath. főpapok 200
melyet ezek a válasz
ilyen feltétel mellett
Ő nekik minden eszkö
ezél eléressék; csak a
ban megmaradjanak.

Egy gazdát ismer
ki, hogy nagy o t m
urakkal ehessék egy t
nyét: eladta előbb a l
a szekerét, végre az el
val egyenként minden
módot elzárta magától
jutott.

Ne adja az isten,
vérrel szerzett ország
— a kormány — így
maga manipulációt; j
félő, hogy ide lyukadu
A mostani választ

tudom egy olyan ered
a nép nem akar adót
a kormánypárti jelölt
tott, hogy ha őt megve
kell több adó; az ed
is csak az ellenzéki
oka. —

Szomorú dolog, o
elhitte. A jelölt urat
gel megválasztotta s
zetni csakugyan nem
bíró, a szolgabíró, a
tűntetve fizettek s figy
polgárokat, hogy: láss
zetnek, hát csak hozzá
zásaitak stb.

A nép utóljára is
mert fizetnie kell. De
ámitottságából és m
ámitókat végkép.

A világtörténelm
végig nézni, hogy m
mit tesz aztán a meg
elnyomott nép, ha őn
Mint a tisztító tűz, m
tit. Se szép, se jó, se
drága, előtte meg ne
Kedve szerint alakítja
vagy legalább a mag
Mikor Sámsonnal
szurták, haját levágtá
tették: magára és kör
tötte az egész házat,
nek el mindannyian.
Sámson, melynek jog
vagyonát elszedegett
gét felhasználva kelet
gatni csak bizonyos i
nyos mértékig lehet k
— Mihelyst a nép
zöme, reményt vesz,
zékettlenné lesz: közél
Az a roppant kö
választások iránt csa
dett valamit, ha szó

Csodálatra méltó a természet ereje,
ha az kellő módon alkalmaztatik.

A TERMÉSZET EREJE!

Igy kiáltok én is fel s önnek ezenel legbensőbb köszönetemet fejezh-tem ki, mi-
után hála legyen érte az istennek, az ön Winkelmayer-féle bojtorján gyökér szesz- és
hajkenőcs segélyt hozott számomra hajam kikullása ellen s annak újra növése-
nél csak azt óhajtanám, miszerint az igazság a világnak tudomására jusson. Kaufman P. Dublán,

Hat évig kopasz és szakáltan, mint a milyen 24 éves fiatal ember létemre
voltam, csaknem két-éghéjjő. Az ön csakugyan csodálatra méltó és gyógyhatásos Win-
kelmayer-féle bojtorján gyökér szesz és hajkenőcsének használata után alig két hónap
alatt ismét tömött haját nyertem, sőt még a szakalam is, melynek kinövésében pedig
magam is kételkedtem, igen szép sűrűn mutatkozik. Hála érte az istennek, a természet
gyógyerejének; önök köszönetemet, miu ön legközelebb Bécsbe fel fogok rándulni, élő
szóval fogom kifejezni.
Kandler J. gépész Bud-pesten.

Az ön Winkelmayer-féle bojtorján gyökér szeszéek néhány üveggeli elhasznála-
s után, parókámat, melyet már csaknem egy éve viseltem, ismét félretehettém. s most is-
mét megvan a hajam, sőt több mint ezelőtt. Ezen eredményről nállam bárki is meg-
győződhetik.
Wandt J. jó zagtulajdonos B. Leg. a Thaja mellett A. Ausztria.

En az ön valódi Winkelmayer-féle bojtorján gyökér szeszéből 2 palackkal hozat-
tam magamnak, s annak használata mellett, mind a mellett is, hogy alig vagyok még
20 éves; rövid pár nap alatt nagy és szép szakált kaptam. Ezennel hála-
köszönetemet ifj. Maguser Lőrincz, Kr. ppon (Kraina).

Legbensőbb halás köszönetemet az ön Winkelmayer-féle bojtorján gyökér szeszéért, melynek három heit hasz-
nálata után, pompés tömött szálal birtokában vagyok. En az ön csodálatra méltó készítményeit mindenkinek a legnelegeb-
ben ajánlhatom.
Ezen, valamint sok más száz elismerő és köszönetirat, melyek nálam eredetiben mindenki által bármikor is be-
tekinthetők végetti ki vannak téve, a Winkelmayer-féle bojtorján gyökér szesz és hajkenőcs, minden dícséretét feleslegessé
teszik, mivel a jó önmagát dícséri meg.

Arai: 1 palack Winkelmayer-féle bojtorjángyökér szesz 90 kr.
1 tégely " " hajkenőcs 50 kr.
1 palack " " olaj 40 kr.

Bécsi megkülönsé-
nél, (a pénz-
kibeküldése vagy utánvétel mellet-
t) csomagolásért 10 krral több.

Közpouti raktár: **WINKELMAYER J. Bécs. VI. Gumpendorferstrasse 159. szám alatt.**

Fiókraktár: Debreczen; Rothschnek Emil gyógyszerész, valamint minden hirnevesebb gyógyszer-
kereskedésekben kaphatók.

A tömördek hamisítás kikerülése végett, csak arra kéretik, mindenkor Winkelmayer-féle valódi bojtorján
gyökér készítményt kéri, s arra ügyelni, hogy mindenik palackon J. Winkelmayer Bécs VI. Gumpendorferstrasse 159.
szám legyen alkalmazva.

Hirdetések

„DEBRECZEN” SZÁMÁRA

a legjutányosabb árban

vételnek fel a kiadóhivatalban, piacz, VECSEY-ház.